

International Migration Outlook: SOPEMI 2010

Sammendrag på dansk

- International migration står til trods for en lavere efterspørgsel efter arbejdskraft i forbindelse med den økonomiske krise stadig højt på den politiske dagsorden i OECD-landene. Denne årlige publikation analyserer den seneste udvikling i migrationsbevægelser og politikker i OECD-landene. Den ser på immigrationens bidrag til ændringer i arbejdsstyrken i de sidste 10 år og på migrationens rolle i prognoserne for arbejdsstyrken i de næste 10 år. Den fokuserer også på internationale studerende, herunder et første forsøg på at beregne, hvor mange af disse studerende der bliver i værtslandene, når de er færdige med studierne.
- Denne publikation undersøger også de vigtigste ændringer i migrationspolitikkerne, herunder ny lovgivning om immigranternes indrejse, ophold og adgang til arbejdsmarkedet. Selektiv rekruttering af immigranter efter arbejdsmarkedets behov og pointbaserede systemer samt foranstaltninger til bedre integration af immigranter beskrives. Internationalt samarbejde for at forbedre grænsekontrollen og bekæmpe illegal migration analyseres nærmere.
- Den økonomiske krises indvirkning på immigranternes resultater på arbejdsmarkedet undersøges, og faktorer som køn, sektor og forskellige typer kontrakter samt den demografiske dynamik i de indfødte og udenlandsk fødte befolkninger i den undersøgte periode belyses.

2010-udgaven af International Migration Outlook viser et lille fald i migrationen til OECD...

Den lovlige permanente immigration af udlændinge (ca. 4,4 millioner) faldt 6 % i 2008, det første fald i fem år efter en gennemsnitlig vækst på 11 %. Dette fald skyldtes dog mest fald i nogle få lande og afspejlede også den særligt store immigration i 2007. Ikke desto mindre fortsætter faldet i 2009, hvor migrationen på grund af den økonomiske krise er faldet i de fleste OECD-lande.

...især for fri bevægeligheds- og familiemigration.

Migrationen i områder med fri bevægelighed udgjorde ca. 25 % af al migration i OECD i 2008 og 44 % i Europa. I Norge, Schweiz, Østrig og Danmark udgør denne migration over halvdelen af al migration. Af de europæiske lande var Portugal, Spanien, Storbritannien og Italien alle store arbejdsmigrationslande i 2008, idet 20-30 % af de permanente immigranter kom af arbejdsrelaterede årsager. I andre lande, undtagen i Japan og Korea, dominerer familiemigration fortsat i den permanente immigration. Familiemigration er stadig dominerende i USA (65 %) og i Frankrig og Sverige.

Midlertidig migration er stadig vigtig, men er berørt af den økonomiske krise...

Den midlertidige migration er vokset siden midten af 2000'erne, men begyndte at falde i 2008, selvom faldet var mest tydeligt i de midlertidige arbejdsmigrationsprogrammer. I 2008 kom over 2,3 millioner midlertidige arbejdsmigranter til OECD-landene, hvilket var et fald på 4 % efter fire års støt vækst, og alt tyder på et yderligere fald i 2009. Sæsonarbejde, arbejdsferieprogrammer og interne firmaudvekslingsprogrammer oplevede alle stigninger i 2008, mens andre kategorier - oftest arbejdsimmigration med faste perioder - faldt. Den midlertidige arbejdsimmigration var også en af de første migrationskanaler, som blev berørt af den økonomiske krise.

...mens antallet af asylsøgere fortsat stiger.

Antallet af asylsøgere har været stigende i OECD-landene siden 2006. I 2008 var USA det største modtagerland med 39.400 personer, mens Frankrig, Canada, Storbritannien og Italien alle modtog over 30.000. Norge, Sverige og Schweiz er de største modtagerlande pr. indbygger. Irak, Serbien og Afghanistan er de vigtigste oprindelseslande.

De stigende strømninger af internationale studerende førte til en vis grad af permanent ophold.

Det samlede antal internationale studerende er mellem 2000 og 2007 mere end fordoblet til over 2 millioner. USA, Storbritannien, Tyskland, Frankrig og Australien er de vigtigste destinationslande. De største procentvise stigninger er sket i New Zealand og Korea efterfulgt af Holland, Grækenland, Spanien, Italien og Irland. Internationale studerende er en potentiel kilde til højtuddannede arbejdsmigranter for OECD-landene, og OECD International Migration Outlook 2010 gør et første forsøg på at analysere opholdsraten - ændringer i status for dem, som ikke fornyr deres opholdstilladelse for studerende. Med denne metode ligger opholdsraten på mellem 15 % og 35 % med et gennemsnit på 21%.

Kina udgør 10% af strømmen, Polen, Indien og Mexico under halvdelen af det.

De 20 største oprindelseslande med hensyn til indvandring udgjorde over halvdelen af al indvandring i 2008, med Kina, Polen, Indien og Mexico øverst på listen. Sammenlignet med de strømme, der sås i slutningen af 1990'erne, var de største stigninger fra Colombia, Kina, Rumænien og Marokko. Siden 2000 har strømmen fra Filippinerne og Rusland dog været faldende. Antallet af polakker, som rejste til andre europæiske lande, var fortsat højt i 2008.

En stor del af befolkningstilvæksten - og en betydelig del af dem, som kom til arbejdsstyrken - er i de senere år kommet fra international migration i mange OECD-lande.

Hvis migrationsraterne holder sig nogenlunde på det nuværende niveau, vil arbejdsstyrken i OECD-landene stige med 1,9 % mellem 2010 og 2020 sammenlignet med en vækst på 8,6 % mellem 2000 og 2010. Mellem 2003 og 2007 udgjorde migration 59 % af væksten i arbejdsstyrken. Immigranter udgør op til en tredjedel af alle nytilkomne i arbejdsstyrken, selvom børn og ældre immigranter reducerer denne andel. Kun i Frankrig, USA og New Zealand var en naturlig stigning hoveddrivkraften bag tilvæksten. I en række lande - i Sydeuropa, Østrig og Tjekkiet - udgjorde migration omkring 90 % af tilvæksten i arbejdsstyrken.

En endnu større del af væksten i beskæftigelsen er kommet fra stigende beskæftigelsesrater blandt landenes indbyggere end fra international migration.

Samlet set er 51 % af væksten i beskæftigelsen kommet fra stigninger i beskæftigelsesraten for landenes indbyggere og 39 % fra international migration, men der er store variationer blandt OECD-landene. Mange af de lande, som oplevede en vækst i beskæftigelsen hovedsageligt ved større mobilisering af landenes egen arbejdsstyrke, var lande med relativt høje beskæftigelsesrater - over 75 % - f.eks. Danmark, Schweiz og Sverige. Derimod havde de lande, hvor væksten i beskæftigelsen hovedsageligt kom fra eksterne kilder, med undtagelse af Storbritannien, beskæftigelsesrater, som lå under OECD's gennemsnit.

Dette års rapport giver en gennemgang af strukturelle og institutionelle udviklinger i migrationspolitikken...

Fokus på højtuddannede migranter, herunder pointbaserede systemer (som i Danmark, Storbritannien og Holland) fortsatte, og det samme gjorde ændringen i udbudsdrivne systemer hen mod favorisering af ansøgere med jobtilbud i permanente programmer (Australien og Canada). Et land (Sverige) åbnede for migration for alle uddannelsesniveauer, men andre steder var den eneste åbning mod mindre uddannet migration i form af ændringer i nogle sæsonarbejdsprogrammer for at favorisere anvendelse af denne form for midlertidig migration (Australien og Polen).

... herunder integrations- og naturalisationspolitikker.

Ændringer i familiesammenføringspolitikkerne har haft tendens til at pålægge restriktive kriterier, f.eks. opholds- og indtægtskrav. Anvendelse af sprog- eller borgerkundsksprøver som betingelse for familiesammenføring og naturalisation stiger fortsat.

Nogle ændringer kan specifikt relateres til finanskrisen.

I 2008-2009 havde en række nye politiske migrationsinitiativer til hensigt at imødegå udfordringerne i forbindelse med den økonomiske krise. Arbejdsmigrationskanalerne blev undersøgt nøje og adgangskriterierne justeret i en række OECD-lande. Der blev vedtaget bestemmelser for arbejdsløse migranter, som ikke kunne forny deres midlertidige arbejdstilladelser (Spanien og Irland), og der blev givet hjælp til, at de kunne rejse hjem (Spanien, Japan og Tjekkiet). Nogle kvoter blev beskåret (Italien, Korea, Spanien og Australien).

Rapporten ser på den økonomiske krises uforholdsmæssigt store konsekvenser for immigranternes beskæftigelse i OECD.

Stigningen i arbejdsløsheden mellem 2008 og 2009 var højere hos udenlandsk fødte end hos indfødte i næsten alle OECD-lande. Tilsvarende faldt beskæftigelsesraten i de fleste OECD-lande mere for udenlandsk fødte end for indfødte, selvom denne påvirkning i flere lande blev modvirket af den stigende deltagelsesrate blandt immigranterne. Mens den samlede beskæftigelse af indfødte faldt i næsten alle OECD-lande under krisen, var der i en række lande en betydelig stigning i beskæftigelsen blandt udenlandsk fødte. Alligevel holdt stigningen i beskæftigelsen ikke trit med stigningen i størrelsen på den udenlandsk fødte arbejdsstyrke. Det skyldes fortsat tilstrømning af udenlandsk arbejdskraft.

Især unge migranter er berørt...

I de fleste OECD-lande har udenlandsk fødte unge oplevet et større fald i beskæftigelsen end indfødte unge. Mens det samlede fald i beskæftigelsen for unge (15-24 år) var 7 % i året efter andet kvartal af 2008, var faldet op til dobbelt så stort for unge immigranter. Desuden var arbejdsløsheden allerede høj blandt unge immigranter, og i 2009 var den på 15 % i USA, 20 % i Canada og 24 % i EU-15. Lave beskæftigelsesrater blandt unge og nyankomne immigranter er bekymrende, da hurtig integration af dem på arbejdsmarkedet er en af de vigtigste faktorer for, at de kan integreres på langt sigt. En økonomisk krise medfører en risiko for en "areffekt", da immigranter, som ikke har fået arbejde hurtigt efter ankomsten, kan blive stigmatiseret på arbejdsmarkedet. Sprog, uddannelse, mentorordninger og lærepladser synes at være særligt vigtige tiltag, som bør styrkes under en krise.

...men immigrantkvinder har klaret sig bedre end immigrantmænd.

Udenlandsk fødte kvinder har været mindre berørt af krisen end mænd, da mændene er koncentreret i de sektorer, som har lidt mest under krisen (byggeri, produktion, finans). I alle lande, undtagen Belgien og Ungarn, er arbejdsløsheden blandt udenlandsk fødte kvinder steget mindre end arbejdsløsheden hos udenlandsk fødte mænd. I nogle lande har udenlandsk fødte kvinder øget deres deltagelsesrate, hvilket normalt forekommer for at kompensere for mandlige familiemedlemmers indtægtstab.

De faktorer, som gør immigranter sårbare over for jobtab, gør det også vanskeligere at nå dem med aktive arbejdsmarkedspolitikker.

Rapporten undersøger de faktorer, som er bestemmende for de nylige resultater på arbejdsmarkedet for immigranter. De har en tendens til at være overrepræsenteret i sektorer, som er følsomme over for økonomiske udsving, de har generelt mindre sikre kontrakter, har oftere midlertidige job, har mindre anciennitet i jobbet og kan være udsat for selektive afskedigelser. Immigranter kan de facto være udelukket fra visse foranstaltninger, som eksplicit eller implicit er knyttet til længden af deres ophold i landet eller af administrativ status, f.eks. jobordninger i den offentlige sektor eller foranstaltninger, som kræver en vis anciennitet eller permanente kontrakter. Rapporten identificerer nogle områder, hvor politiske tiltag kan være med til at mindske de negative effekter på immigranternes beskæftigelse på langt sigt.

To særlige kapitler tager sig af aktuelle emner...

To særligt iøjnefaldende emner er dækket i særlige kapitler. Det første undersøger, hvordan den offentlige mening vedrørende immigration dannes. Det andet undersøger bestemmende faktorer for og konsekvenser for arbejdsmarkedet af naturalisation.

...det første beskriver spørgsmålet om den offentlige mening og migration...

Dette kapitel analyserer en række meningsmålinger fra de sidste 10 år og præsenterer nye empiriske resultater vedrørende opinionsdannelsen om immigration. Individuelle egenskabers rolle i opinionsdannelsen vedrørende de økonomiske og kulturelle konsekvenser af immigration og i at danne præferencer med hensyn til migrationspolitikker vurderes. En af de vigtige pointer, som er kommet ud af analysen, er at troen på de økonomiske og kulturelle konsekvenser af immigration har stor indflydelse på den enkeltes holdning til at åbne grænserne for migranter. Den offentlige debat om immigration og migrationspolitik bestemmes stadig stort set af den måde, disse emner dækkes på i medierne, og af effekten af en række kollektive overbevisninger. Visse dele af befolkningen vil sandsynligvis indtage forskellige holdninger til immigration, ikke kun på grund af dens fordelingsmæssige konsekvenser, men også efter, hvordan de bl.a. værdsætter kulturel mangfoldighed. Pointen er derfor ikke så meget at søge konsensus i den offentlige mening vedrørende immigrationsspørgsmål som at søge at begrænse effekten af folkelige overbevisninger og misopfattelser. På den baggrund skal reformer af migrationspolitikkerne øge offentlighedens kendskab til og forståelsen af de økonomiske, sociale og kulturelle konsekvenser af migration. For at nå dette mål kræves der større gennemsigtighed vedrørende størrelsen af international immigration, bedre adgang til oplysninger og sammenlignelige internationale migrationsstatistikker. Regelmæssige og åbne debatter med interessegrupper bør være baseret på relevante forskningsresultater. Offentlighedens viden kan også forbedres via objektiv og bredere dækning af migrationsspørgsmål i medierne.

...og det andet analysere konsekvenserne af naturalisering for integration på arbejdsmarkedet

Antallet af immigranter, som søger statsborgerskab, varierer meget i OECD-landene. I lande, som er blevet befolket ved migration, opnår næsten alle almindelige migranter statsborgerskab senest 10 år efter indrejsen. I de europæiske OECD-lande er andelen af immigranter, som har boet i landene længe og har opnået statsborgerskab, steget i de sidste 10 år. Naturaliseringsraten blandt immigranter er forskellig i forskellige migrantgrupper. I næsten alle lande er antallet af immigranter, som opnår statsborgerskab, højere blandt immigranter fra lavindkomstlande end blandt immigranter fra højtindkomst-OECD-lande. Ligeledes er det mere sandsynligt, at immigratkvinder har værtslandets nationalitet end mænd, og det samme gælder immigranter med tertiær uddannelse. Immigranter, som har opnået statsborgerskab, har større sandsynlighed for bedre arbejdsmarkedsudfald. Det gælder især for immigranter fra lavindkomstlande og for immigratkvinder. Immigranter, som allerede er naturaliseret, har bedre resultater på arbejdsmarkedet før naturalisering, men der er en yderligere forbedring efter naturalisering, hvilket tyder på, at det i sig selv har en positiv indvirkning på immigranternes resultater på arbejdsmarkedet. Denne forbedring af resultaterne kan skyldes lavere arbejdsmarkedsbarrierer, øget mobilitet og mindre diskrimination. Naturalisation synes især at påvirke immigranternes adgang til bedre betalte job og til beskæftigelse i den offentlige sektor. Af dette kapitel kan man blandt andet lære, at en sænkning af barriererne - f.eks. begrænsninger i dobbelt statsborgerskab og ekstremt restriktive kriterier for at opnå statsborgerskab - vil være med til at forbedre immigranternes resultater på arbejdsmarkedet samlet set. De, som allerede er berettiget til statsborgerskab, skal opmuntres til at få statsborgerskab i værtslandet.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights/

